

(16 เม.ย. 47)

61

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2546 จนถึงวันนี้ เกือบกลางปี 2547 เข้าไปแล้ว ที่เรารู้กันถึงปัญหาการปนเปื้อนของสารพิษแคดเมียมในสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยของ

สัมภาษณ์

พ.ญ.ฉันทนา ผดุงทศ

สารพิษแคดเมียม...งานที่ยังไม่เสร็จ

ชาวบ้าน บ้านแม่ตาว ต.พระธาตุผาแดง อ.แม่สอด จ.ตาก

ช่วงที่เกิดเหตุใหม่ๆ ดูเหมือนว่าทุกฝ่ายจะกระตือรือร้นในการทำงานแก้ปัญหาอย่างจริงจัง และก็มั่นใจว่าภายใต้เนื้อที่เพียง 40 ตารางเมตร ของผิวดินที่ปนเปื้อนสารพิษชนิดนี้ คงไม่เหลือป่ากว่าแรงเจ้าหน้าที่ฝ่ายบำบัดมลพิษของประเทศไทยจะทำได้

แต่แล้วทุกอย่างก็ไม่เป็นไปอย่างที่คิด เพราะความไม่เต็มใจและไม่คุ้นเคยกับการทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง การแก้ปัญหาเรื่องนี้จึงยังไม่ถึงไหน ทั้งคำถามค้างคาใจไว้ให้ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ

กระทั่งวันนี้ แม้ทางบริษัท ผาแดง อินดัสทรี จำกัด เจ้าของเหมืองแร่สังกะสี

ในพื้นที่ จะฝั่งกรับผิวดินขอบข้อข้าวที่ปนเปื้อนแคดเมียมในระดับเข้มข้น จำนวน 130 ตัน จากชาวบ้านไปทำลายแล้วก็ตาม แต่ยังมีข้าวในยุ้งฉางอีกกว่า 1,000 ตัน และปริมาณแคดเมียมที่กระจัดกระจายอยู่ในพื้นดิน และแหล่งน้ำอีกมาก ที่ยังหาทางออกกันไม่ได้ว่าจะจัดการด้วยวิธีใด

ยังไม่รวมถึงชาวบ้านที่จะได้รับผลกระทบจากพิษแคดเมียม ล่าสุด สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้ตรวจวิเคราะห์เลือดและปัสสาวะชาวบ้านในพื้นที่เสี่ยง ประมาณ 1,000 คน ไม่รวมประชากรแฝงชาวพม่า พบว่ามีแคดเมียมสะสมในร่างกายสูง จนมีความเสี่ยงมากที่สุดที่จะเกิดภาวะพิษเรื้อรัง จำนวน 80 คน ระดับปานกลาง 140 คน และระดับต่ำ 780 คน

พ.ญ.ฉันทนา ผดุงทศ นายแพทย์ 8 สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ภาคปฏิบัติ ที่ลงไปคลุกคลี และวางรูปแบบวิธีการแก้ปัญหาเรื่องนี้โดยตรง ได้ให้ความกระจ่างกับ “มติชน” ในบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

บอกว่าต้องหยุดกินข้าว หยุดกินทุกอย่างที่ปนเปื้อนแคดเมียม แต่เมื่อตอบแบบนี้ไปเขาก็จะถามกลับมาอีกว่า แล้วอย่างนั้นจะให้เอาข้าวที่ไหนกิน จะให้ทำอย่างไร เอาเงินที่ไหนไปซื้อข้าว เรายอมรับโดยดีที่เราตอบคำถามนี้ไม่ได้

●เป็นปัญหาเรื่องการประสานงานระหว่างองค์กรใหม่

จะพูดอย่างนั้นก็ได้ เราอาจจะยังไม่คุ้นกับการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กร เวลาที่ส่วนที่เป็นหน้าที่ของเราเราทำหมดแล้ว แต่เหมือนยังไม่หมด เพราะเรายังตอบคำถามข้างต้นไม่ได้ต้องให้คนที่เชี่ยวชาญและมีความรู้เรื่องนี้ตอบ ตอบว่าควรจะจัดการอย่างไรกับข้าวที่ปนเปื้อนในยุ้งฉาง จัดการอย่างไรกับดินที่มีแคดเมียม

●ชาวบ้านจึงนឹกลอยใจว่าตัวเองถูกรัฐบาลทอดทิ้ง เพราะพวกเขาเป็นคนขายขอบ และไม่รู้ว่าเวลานี้ต้องจัดการอย่างไรบ้างกับตัวเอง

ในแง่รายละเอียด ไม่รู้ว่าสาธารณสุขชุมชนทำอะไรบ้าง นอกเหนือจากการดูแลคนในกลุ่มเสี่ยงมากๆ เพราะตามหลักการแล้วเราอยากให้เจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นจัดการดูแลเรื่องนี้เอง เนื่องจากเรา

เรื่องที่เกี่ยวกับเรื่องนี้

● ทุกวันนี้สถานการณ์ในพื้นที่เป็นอย่างไร

สาธารณสุขจังหวัด(สสจ.)ตาก โทรศัพท์มาบอกว่า ล่าสุดนั้น ผู้ว่าตาก แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจแก้ปัญหาเรื่องนี้โดยเฉพาะ มีรองผู้ว่าฯ เป็นประธาน มีเกษตรจังหวัดเป็นเลขานุการ

● ตั้งกรรมการขึ้นมาแล้วจะแก้ปัญหาได้มากกว่าเดิมหรือไม่

ไม่ทราบเหมือนกัน แต่มาถึงตอนนี้แล้ว เชื่อว่าชาวบ้านในพื้นที่ที่มีปัญหาคงไม่มีใครอยากย้ายออกจากพื้นที่ที่เคยอยู่เดิมเป็นแน่ ปัญหาที่ยังอีกหลักก็เหลืออยู่คือ เมื่อเราตรวจเลือด ตรวจปัสสาวะชาวบ้านแล้ว พบว่าพวกเขามีปริมาณแคดเมียมในร่างกายเกินมาตรฐาน อาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิตในอนาคตก็ได้ สิ่งที่เราจะทำได้คือ การเฝ้าระวังสำหรับคนที่ยังมีสภาพร่างกายปกติแต่เสี่ยงต่อการเกิดโรค หากยังรับประทานข้าวที่ปนเปื้อน ส่วนคนที่อยู่ในข่ายต้องรักษาดูแล เราก็ดูแลให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้เวลานี้คนที่ปริมาณแคดเมียมสูงจนถึงขั้นเสี่ยง เขาก็รู้ตัวเขาดี และอยู่ในการดูแลของแพทย์ที่นั่นอย่างใกล้ชิด

ปัญหาที่เราไม่สามารถตอบคำถามได้คือ เมื่อชาวบ้านหรือสื่อมวลชนมาถามว่า จะทำอะไรไม่ให้คนในพื้นที่สะสมแคดเมียมไปเรื่อย ๆ จนถึงโดสที่จะเป็นอันตราย ตามหลักการแพทย์แล้ว เราต้อง

ระดับท้องถิ่นจัดการดูแลเรื่องนี้เอง เนื่องจากเราประเมินแล้วว่าพื้นที่ที่เกิดเหตุนี้เขาสามารถจัดการเองได้ เพียงแต่ส่วนกลางให้คำแนะนำบ้างในแง่วิชาการ เราไม่เคยคิดจะทิ้งชาวบ้าน แต่ขั้นตอนการทำงานเป็นแบบนี้

กรณีนี้เราตระหนักได้ ไม่อยากให้ตื่นตระหนกกันมาก ตามข้อมูลทางวิชาการแล้ว คนจะป่วยเป็นโรคที่เกิดจากแคดเมียมได้ต้องกินเข้าไปเป็นเวลา 30 ปี จึงจะมีผลกับไต และทำให้กระดูกมีปัญหา ย้ำว่าโรคนี้ไม่ได้เกิดง่ายและบ่อย สิ่งที่เราต้องทำคือ การเฝ้าระวังเก็บข้อมูลอย่างใกล้ชิดในระยะ 1-2 ปีนับจากนี้

● เราทำงานเข้าไปหรือไม่สำหรับการแก้ปัญหา

ถ้าคำว่าเราคือ กระทรวงสาธารณสุข ดิฉันว่าไม่ซ้ำเลยเราเข้าไปพื้นที่ที่ทราบว่ามีปัญหานี้เกิดขึ้นแต่โดยรวมแล้วทุกฝ่ายอาจจะบอกพร้อมเรื่องการประสานงานกันบ้างแต่ต่อไปเชื่อว่าต้องดีขึ้น

● ในแง่การเข้าไปแนะนำเรื่องการกินอาหาร การปฏิบัติตัวเรื่องโภชนาการนั้น กองโภชนาการ กระทรวงสาธารณสุข ได้เข้าไปให้คำแนะนำอะไรกับชาวบ้านบ้าง

กองโภชนาการ เวลานี้ทำหน้าที่เหมือนเทพเจ้าแห่งความดี ที่จะคอยแนะนำว่า ต้องกินอาหารอะไรเข้าไปบ้าง ดูแลร่างกายส่วนไหน กินอาหารหลัก 5 หมู่ กินสมุนไพร แต่ในแง่ถ้าเรามีพิษชนิดนี้อยู่ในร่างกาย จะต้องกินอะไรเข้าไปจึงทำให้พิษชนิดนั้นทุเลาลง ไม่แน่ใจว่ากองโภชนาการทำได้หรือเปล่า แต่มีนักวิชาการอยู่แขนงหนึ่งชื่อนักพิษวิทยาโภชนาการ เขาสามารถตอบคำถามนี้ได้ แต่ในส่วนราชการ ไม่มีตำแหน่งหน้าที่แบบนี้อย่างเป็นทางการ มีแต่เป็นนักวิชาการตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อยากให้ผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้ออกมาช่วยทำงานจะดีมาก ๆ

● มองการทำงานในเรื่องนี้ของหน่วยงานอื่นๆ อย่างไร

เชื่อว่าทุกฝ่ายคงพยายามทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุดอยู่แล้ว แต่บางทีเราอาจจะไม่คุ้นกับการทำงานร่วมกัน ปัญหาแบบนี้ต้องค่อย ๆ ปรับตัว ค่อย ๆ แก่กันไป เชื่อว่าทำได้

มอ๕๔๖๔๔

ชีวิตคุณภาพ

หนังสือพิมพ์คุณภาพเพื่อคุณภาพของประเทศไทย

วันเสาร์ที่ 24 เมษายน พุทธศักราช 2547 ● หน้า 5

สภามหาวิทยาลัยนเรศวร การตีบทหนัก. ทรัพยากร'รับผิดชอบ'

กรณี ที่ประชุมประชุมแก้ปัญหาสาธารณสุขเป็น
เคตเมียมโน อเมสอต จดก ล้มเหลว เพราะยังไม่
สามารถหาเจ้าภาพที่จะเข้าไปรับผิดชอบได้โดยตรงนั้น

เมื่อวันที่ 22 เมษายน ที่กระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ทส.) นายสุวิทย์ คุณกิตติ
รัฐมนตรี ทส. กล่าวถึงกรหาเจ้าภาพรับผิดชอบปัญหา
เคตเมียมโนปมโนนเข้าว่า เรื่องนี้ ทส.จะเป็นเจ้าภาพ
เอง เพราะเป็นเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของ
กระทรวงโดยตรง แต่ทส. จดกก็ไม่สามารถปฏิเสธ
ความรับผิดชอบได้ เพราะปัญหาเกิดขึ้นภายในจังหวัด
ต้องลงไปร่วมแก้ไขด้วย ไม่ใหม่กับความรับผิดชอบ
อย่างนี้ อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ทราบรายละเอียดไม่มาก
เพราะนายปลอดประสพ สุรัสวดี ปลัด ทส. เป็นผู้ดูแล
เรื่องนี้

เมื่อถามว่า ทางบริษัทแดง อินดัสทรี ปฏิเสธรับ
ข้ออ้างจากชาวบ้านที่เป็นเคตเมียม นายสุวิทย์
กล่าวว่า ถ้าทางเหมืองสร้างผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ต้อง
รับผิดชอบ ซึ่งทางบริษัทต้องแก้ไขหรือไม่ก็ต้องยุติการ
ทำเหมือง ซึ่งเรื่องนี้พิสูจน์ไม่ยากกว่าทางบริษัทเป็นผู้
ปล่อยเคตเมียมหรือไม่

เมื่อถามอีกว่า ทางกระทรวงจะเข้าไปรับผิดชอบต่อ
ปมเคตเมียมทั้งหมดกว่า 1 พันตัน ได้หรือไม่
เพราะรับอาสาเป็นเจ้าภาพแล้ว นายสุวิทย์ชี้หน้าอ้าง
และบอกว่า ถึงอย่างไรกระทรวงก็ต้องรับผิดชอบเรื่อง
ข่าวที่ปมเคตเมียมอยู่แล้ว แต่ยังไม่ทราบว่าจะเอา
เงินมาจากไหน เรื่องนี้ต้องไปถามนายปลอดประสพที่
ดูแลโดยตรง

ด้านนายปลอดประสพให้สัมภาษณ์ว่า ทุก

อย่างยังเหมือนเดิม

นายอภิรักษ์ ขาเจริญพันธ์ อธิบดีกรมควบคุมพิษ
(จพ.) กล่าวว่า เข้าใจว่าที่บริษัทแดงฯ ออกมาปฏิเสธ
เรื่องข้ออ้างที่ปมเคตเมียมทั้ง 130 ตัน นั้น เป็น
เพราะต้องการให้ผลการศึกษาที่ได้ว่าจ้างให้ศูนย์วิจัย
แห่งชาติดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อม และของเสีย
อันตราย จพ.ลงกรมมหาวิทยาลัย ศึกษาว่าสาเหตุการ
กระจายตัวของสารเคตเมียมจนก่อให้เกิดปัญหานั้นมี
สาเหตุสำคัญจากอะไร ส่วนเรื่องการศึกษาความรับผิดชอบ
อย่างอื่นคงเป็นไปเหมือนเดิมตามที่บริษัทได้ออก
แถลงการณ์มาตั้งแต่ต้น

"คิดว่าในที่สุดแล้วการแก้ปัญหาให้เกษตรกรในพื้นที่
คือ การหาพืชชนิดอื่นที่มิใช่ข้าว ให้ชาวบ้านปลูกในฤดู
เพาะปลูกที่จะมาถึงเร็วๆ นี้ไปก่อน" นายอภิรักษ์กล่าว

โรงไม่เปิดใหม่ต้องทำเอไอเอ

เมื่อวันที่ 22 เมษายน นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ทส.) กล่าวถึงเรื่องการแก้ปัญหาโรง
ไม่หินที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชนในภาพรวม
ภายหลังจากกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศปิดโรงไม่หิน 11 แห่ง ที่
ด.หน้าพระลาน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี ที่ไม่ได้มาตรฐาน ว่าได้สั่ง
กำชับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ ทส.ให้เข้าไปดูแลตรวจสอบโรงไม่หิน
อย่างใกล้ชิด เพราะที่ผ่านมามีการหลอกลวงให้สร้างปัญหาให้ประชาชนมา
นานแล้ว

"ก่อนหน้าโรงไม่หินทุกแห่งไม่จำเป็นต้องทำรายงานผลกระทบด้าน
สิ่งแวดล้อม(อีไอเอ) แต่เพิ่มมาตรการในการดูแลปัจจัยที่จะออกมาสร้าง
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น รวมทั้งเจ้าหน้าที่บางส่วนที่ดูแลและ
หลวมเรื่องการข่มขู่เรื่องไม่ต้องไปแจ้งต้องปรับปรุงใหม่ทั้งหมด ได้สั่งการ
ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(สน.)เข้าไปจัดการแล้วต่อไปโรงไม่เปิดใหม่ทุกแห่งต้องทำอีไอเอส่วน
ที่ปิดอยู่แล้ว ให้กำหนดมาตรการในการดูแลเรื่องผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
อย่างเคร่งครัด ใครไม่ทำตามก็จะมีมาตรการลงโทษขั้นเด็ดขาด
ทันที" นายสุวิทย์กล่าว

ไทยรัฐ

วันเสาร์ที่ 24 เมษายน พ.ศ.2547 ขึ้น 6 ค่ำ เดือน 6 ปีวอก

15

ทส.อำเภอรับซื้อข้าวแคะดเมียม

จากกรณีที่ประชุมแก้ปัญหาสารปนเปื้อนแคะดเมียมใน อ.แม่สอด จ.ตาก ล้มเหลว เพราะยังไม่สามารถหาเจ้าภาพที่จะเข้าไปรับผิดชอบได้โดยตรงนั้น นาย สุวิทย์ คุณกิตติ รมว.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) กล่าวว่า เรื่องนี้ ทส.จะเป็นเจ้าภาพเอง เพราะอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงโดยตรง แต่ทาง จ.ตาก ก็ไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบได้ เพราะปัญหาเกิดขึ้นภายในจังหวัดต้องลงไป ร่วมแก้ไขด้วย ไม่ใช่มาปิดความรับผิดชอบ อย่างไม่รู้เรื่อง เรื่องนี้นายพลอดประสพ สุรัสวดี ปลัด ทส.เป็นผู้ดูแล เมื่อถามว่าทางบริษัทฯ แคะดเมียมรับซื้อข้าวจากชาวบ้าน ที่ปนเปื้อนแคะดเมียมจะอย่างไร นายสุวิทย์กล่าวว่า ถ้าเหมืองสร้างผลกระทบ สิ่งแวดล้อมก็ต้องรับผิดชอบ บริษัทต้องแก้ไขหรือไม่ก็ต้องยุติการทำเหมือง เมื่อ ผู้สื่อข่าวถามอีกว่า ทส.จะเข้าไปรับซื้อข้าวที่ปนเปื้อนแคะดเมียมทั้งหมดได้หรือไม่ นายสุวิทย์มีสีหน้าอึ้งและบอกว่า ถึงอย่างไรกระทรวงก็ต้องรับผิดชอบเรื่อง ข้าวที่ปนเปื้อนแคะดเมียมอยู่แล้ว แต่ยังไม่ทราบว่าเอาเงินมาจากไหน.

คพ.วอนชาวแม่ตาอดทนไปก่อน
ยังไม่มีข้อสรุปจัดการแคดเมียม

คนแม่ดาวซำยังหาทางแก้ปัญหาแค่นี้ไม่ได้ กรมควบคุมมลพิษอัด
ไม่รู้เองบประมาณจากไหนมาซื้อข้าว ที่ประชุมแก้ปัญหาจะลงพื้นที่อีกครั้ง
28 เมษายน ชาวบ้านโอดครวญขอให้ได้ผลสรุปจริงจัง

นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกด์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ(คพ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ทส.) ให้สัมภาษณ์ความคืบหน้าการแก้ปัญหาแควเมียมปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำแม่ดาว ต.พระธาตุผาแดง อ.แม่สลอด จ.ตาก ว่า สาเหตุหนึ่งได้นำเรื่องนี้รายงานในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี(ครม.)ซึ่งจะดำเนินการต่อไปคือ แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปหาข้อสรุปว่า หน่วยงานของตัวเองจะทำอะไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมพัฒนาที่ดิน และกรมวิชาการเกษตรจะต้องไปหาคำตอบให้ได้ว่า ประชาชนในพื้นที่ที่มีปัญหาจะปลูกพืชชนิดไหนดำรงชีพต่อไปในฤดูเพาะปลูกหน้าที่กำลังจะมาถึง

เมื่อถามว่า ตกลงทางบริษัทผาแดง อิน
คัสตรี จำกัด(มหาชน) ยังจะให้เงินจำนวน
ล้านบาท เพื่อช่วยซื้อข้าวที่ปลูกเป็นแคดเมียม
อีกหรือไม่ นายอดิศักดิ์กล่าวว่า เขาใจว่า บริษัท
คงต้องการเคลียร์ตัวเองกับสังคมก่อนว่า การให้
เงินครั้งนี้ไม่ ใช่ว่าให้เพราะยอมรับว่าตัวเองเป็น
สาเหตุของการแพร่กระจายของแคดเมียมใน
สิ่งแวดล้อม แต่ให้เพราะความมีมนุษยธรรม ดังนั้นจึงต้องรอให้ผลการพิสูจน์ของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยออกมาก่อน

เมื่อถามอีกว่า หากต้องรอผลศึกษาจาก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ทราบจะออกมาเมื่อ
ใด แล้วชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะ
ครอบครัวที่ยากจน ไม่มีเงินซื้อข้าวที่ปลอดแ
เหมียงมารับประทานจะทำอย่างไร นายอดิศักดิ์
กล่าวว่า ก็คงต้องทนต่อไปก่อน เพราะเวลานี้ยัง
ไม่ทราบว่าจะเอาเงินมาจากไหนช่วย แต่คิดว่า
ภายในสัปดาห์หน้าจะสรุปเรื่องนี้ได้แน่นอน

นายสุรัช ตีทองขาว ตัวแทนชาวบ้าน องค์กร
ประชาชน จ.ตาก ซึ่งเข้าร่วมประชุมการแก้
ปัญหา แคตเมียนปนเปื้อนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา
ว ที่ จ.ตาก ให้สัมภาษณ์ว่า เดิมทีชาวบ้านต้องการ

คำตอบมาจากที่ประชุมว่าทางราชการจะช่วยชาวบ้านอย่างไรบ้าง แต่ปรากฏว่าในที่ประชุมมีแต่นักวิชาการที่เอาศัพท์ทางวิชาการมาพูดกันล้วนๆ ชาวบ้านที่เข้าฟังไม่มีใครเข้าใจ และที่ประชุมก็ไม่ได้เปิดโอกาสให้ชาวบ้านได้ซักถามอะไรเลย อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมสรุปว่าวันที่ 28 เมษายน ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะลงพื้นที่อีกครั้ง เพื่อสรุปว่าจุดใดที่มีปัญหาจะหาทางแก้ไขอย่างไร

“เราหวังว่า การลงพื้นที่ในวันนั้นจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อน และคลายความกังวลใจให้ชาวบ้านได้บ้าง ไม่ใช่เกี่ยงกันไปเกี่ยงกันมา จนชาวบ้านสับสนไปหมดแล้ว” นายรัชชกล่า

ทางด้านนายสมชัย หทัยตันติ รองผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เปิดเผยภายหลังการประชุมแก้ปัญหาสารปนเปื้อนของแควเทียมที่ศาลา

กลางจังหวัดตากต่อเนื่องจากสปีดาร์รี่ที่แล้ว ว่า การประชุมแก้ปัญหาแคดเมียมครั้งนี้มีความคืบหน้าไปมาก โดยที่ประชุมมีมติให้ตั้งคลินิกแก้ปัญหาทุกด้าน โดยจะนำทีมจากไปตั้งโต๊ะในหมู่บ้านพะตะ หมู่ที่ 4 ต.พระธาตุผาแดง อ.แม่สอด ในวันที่ 28 เมษายนนี้ และจะให้หน่วยงานชลประทานลงไปแก้ปัญหาระยะยาวด้วย โดยจะมีการพิจารณาทำฝายกันน้ำ หรือแหล่งน้ำใหม่ด้วย

“เราจะระดมทุกคนและอุปกรณ์ลงไปพื้นที่ เช่น เอาหมอพยาบาลไปตรวจ และรักษาคคนที่ มีสารเคดเมียมในร่างกาย หลังจากนั้นจะให้เจ้าหน้าที่กระทรวงพัฒนาสังคมและทรัพยากร มนุษย์ไปดูแลต่อ ส่วนปัญหาเรื่องข้าวจะคงได้ะ รับซื้อกันทันที โดยแยกเป็นข้าวที่มีสารเคด เมียมกับข้าวที่ไม่มีสารปนเปื้อน ถ้าข้าวที่มีเคด เมียมจะให้สหกรณ์ร่วมกันรับซื้อ ส่วนข้าวที่ไม่มี เคดเมียมจะหาตลาดหรือโรงสีในต่างจังหวัด ให้” นายสมชัยกล่าว

'หน้อย' ย้ำอย่าลืมระวังไข้หวัดนก

นางสดารัตน์ เกยุราพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวถึงไข้หวัดนกที่พบระบาดในไก่ที่ จ.อุดรธานี ว่า สำหรับการระบาดของไข้หวัดนกจะอยู่ในวิสัยที่สามารถควบคุมกำกับได้ เพราะมีการทำงานที่ทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อดูแลเรื่องนี้ แต่ไข้หวัดนกเป็นเรื่องที่เฝ้าไปนานจึงต้องกระตุ้นเตือนความรู้สึกประชาชนให้เฝ้าระวัง - หรือผู้ที่ต้องสัมผัสไก่ โดยเฉพาะชาวบ้านและเด็กเล็ก ว่าโรคนี้สามารถติดต่อจากการสัมผัสจากไก่ที่เป็นโรคโดยตรงจากน้ำมูก น้ำลาย น้ำเมือกของตัวไก่ ก็ขอให้หลีกเลี่ยงการสัมผัสพวกนี้โดยตรง โดยเฉพาะไก่ที่ตายด้วยโรคนี้ ต้องทำลายทิ้งอย่างถูกวิธี อย่าเสียดายเอามาเชือดกิน เพราะว่าถ้าเอามาเชือดกินเราก็จะเสียชีวิตด้วย

“ความเข้มงวดของสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่เขตของที่กระทรวงเกษตรฯประกาศเป็นพื้นที่ควบคุม เราก็คงจะให้เข้มงวดตามมาตรการที่เราได้กำหนดไว้ ต้องออกแนะนำชาวบ้าน แล้วก็ต้องเข้มงวดผู้ป่วยที่เป็นไข้ เป็นหวัด เป็นปอดบวม แล้วก็เข้าโรงพยาบาล ก็ต้องแยกผู้ป่วยตามหลักเกณฑ์ เนื่องจากมันรังไปหลายเดือน บางคนอาจจะลืมเลือน อาจจะเห็นเป็นเรื่องเล็ก และไม่ระมัดระวัง สื่อมวลชนช่วยประชาสัมพันธ์กระตุ้นเตือนตรงนี้ด้วย” นางสุดาวิทย์ กล่าว

นพ. จักรกฤษณ์พงษ์ อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวถึงการกลับมาของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ จ.อุดรธานี ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ทำลายไก่ในพื้นที่ที่ตรวจพบว่ามีเชื้อไข้หวัดนก ไปตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน ที่นาผา ซึ่งตามหลักเกณฑ์การเฝ้าระวัง จะต้องเฝ้าระวังในพื้นที่ 21 วัน ดังนั้น วันที่ 10 พฤษภาคมนี้กระทรวงเกษตรจะตรวจสอบอีกครั้งว่ามียังเชื้อไข้หวัดนกอยู่ในพื้นที่หรือไม่ ซึ่งในส่วนของไข้หวัดนกในคนนั้นขณะนี้ยังไม่พบผดุงสงสัยเพิ่มเติม

ระจำวันที่ 26 เมษายน 2547

คุณภาพอากาศในพื้นที่ภูมิภาคส่วนใหญ่อยู่ใน
เกณฑ์ดีถึงปานกลาง ยกเว้นบริเวณโรงเรียนยุพ
ราชวิทยาลัย จ.เชียงใหม่ และโรงเรียนหน้า พระ

1988-0000-0000-0000

(28, 24, 5, 47)

เตจวิไล

28 ตุลาคม 2547 นก 12

68

ประมงเดือนสัตว์น้ำห้วยแม่ดาวจ.ตากอันตราย

นายสิทธิ บุญรัตพลิน อธิบดีกรมประมง เปิดเผยถึงกรณีกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แต่งตั้งคณะทำงานชุดเฉพาะกิจตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนของสารแคดเมียม อ.แม่สอด จ.ตาก ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งกรมประมง

โดยได้ดำเนินการกำหนดแผนการศึกษาเป็น 2 ระยะ ระยะสั้นใช้เวลา 45 วัน ดำเนินการตรวจสอบสารแคดเมียมตกค้างในสัตว์น้ำ 5 ชนิด ได้แก่ ปลาสด ปลากระดี่หม้อ และชักเกอร์ ตลอดจนสัตว์น้ำที่หาได้ตามพื้นท้องน้ำอีก 2 ชนิด ได้แก่ หอยขม และปูนา พบว่า ค่าความเข้มข้นของสารแคดเมียมที่ตกค้างในสัตว์น้ำมีปริมาณสูงเกินค่า

มาตรฐานที่กำหนดไว้ 2.0 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ซึ่งอาจเป็นอันตรายหากมีการนำมาบริโภค ได้แก่ ปลาไหล มีค่าความเข้มข้นเท่ากับ 3.84 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ปูหินมีค่าความเข้มข้นเท่ากับ 4.52 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และหอยโข่ง มีค่าความเข้มข้นเท่ากับ 4.85 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม โดยจับได้ในห้วยแม่ดาวที่บ้านพะเต๊ะ และบ้านแม่กุ

ด้วยเหตุนี้ทางกรมประมงจึงขอแจ้งเตือนประชาชนที่อาศัยอยู่ริมห้วยแม่ดาวและบริเวณใกล้เคียงได้ระมัดระวังในการบริโภคอาหารสัตว์น้ำที่จับได้จากบริเวณดังกล่าว เนื่องจากสารแคดเมียมมีผลต่อร่างกายทำให้เป็นโรคอิไตอิไต หรือโรคกระดูกผุ หากสะสมไว้ในร่างกายเป็นเวลานานอาจทำให้เสียชีวิตได้.

๒๑๗๖๔๔๔๔๔

★ ★ 7

ชีวิตคุณภาพ

หน้า 8 ● วันอังคารที่ 7 ธันวาคม พุทธศักราช 2547

หนังสือพิมพ์คุณภาพเพื่อคุณภาพของประเทศไทย

คนแม่สอดทางงาม 10 ล้านจากครอบครัว รักษาผู้ป่วยได้วยจากพิษแคดเมียม

พญ.กนกนาถ พิศุทธิกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่สอด จ.ตาก เปิดเผยผลการตรวจประเมินภาวะพิษของแคดเมียมในประชาชน อ.แม่สอด จ.ตาก ที่โรงพยาบาลแม่สอดร่วมกับสถานอนามัยของสำนักงานสาธารณสุข อ.แม่สอด ตรวจหาระดับแคดเมียมในประชาชนอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่ที่มีระดับแคดเมียมสูงในเขต ต.พระราชสุเมธแดง ต.แม่ดาว และ ต.แม่กุ ว่าผลตรวจประชาชน 6,802 คนออกมาแล้วพบว่าประชาชนที่มีระดับแคดเมียมค่อนข้างสูง (5-10 ไมโครกรัม/กรัมซีเอนติน) จำนวน 623

คน หรือ 9.2% และที่มีระดับแคดเมียมสูง (มากกว่า 10 ไมโครกรัม/กรัมซีเอนติน) จำนวน 172 ราย หรือ 2.5% ที่เหลือมีระดับแคดเมียมปกติ

พญ.กนกนาถกล่าวว่า ผู้ที่มีระดับแคดเมียมค่อนข้างสูง และระดับสูง 795 ราย นั้นโรงพยาบาลแม่สอดตรวจเลือดและปัสสาวะ เพื่อประเมินการทำงานของไตได้ 759 รายและไม่มารับการตรวจ 36 ราย ซึ่งต้องตรวจต่อไป สำหรับผู้ที่มีระดับแคดเมียมสูงหรือค่อนข้างสูง พบว่ามีภาวะไตวาย หรือไตเสื่อม 31 ราย หรือ 4.1% และไตเริ่มเสื่อม 154 ราย หรือ

20.3% และพบหัวใจทางเดินปัสสาวะ จำนวน 24 ราย แต่ทั้งหมดยังไม่มียาใดที่มีอาการหนักถึงขั้นต้องล้างไต หรือเปลี่ยนไต แต่ต้องตรวจรักษาเป็นระยะเพื่อไม่ให้อาการหนักกว่าเดิม

“ทางโรงพยาบาลมีแผนระยะ 3 ปี เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยที่มีแคดเมียมในเลือดสูงไว้แล้ว เนื่องจากผู้ป่วยกลุ่มนี้ต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้จังหวัดกำลังรณรงค์ประมาณ 10 ล้านบาท ที่ขอคณะรัฐมนตรีไปในการประชุม ครม.สัญจร ที่ อ.แม่สอด จ.ตาก วันที่ 19 ตุลาคม 2547 ต้องใช้งบประมาณเพื่อตรวจกระดูก

ของกลุ่มเสี่ยง และตรวจเลือดให้กับผู้ที่ยังไม่ได้ตรวจเลือด เพราะรอไม่ได้” พญ.กนกนาถกล่าว ทั้งนี้ ผู้ที่มีปริมาณแคดเมียมในเลือดและปัสสาวะสูงนั้นจะอยู่ในเขตบ้านแม่ดาวใหม่ ต.พระราชสุเมธแดง ซึ่งมีผู้มาตรวจ 329 คน และพบว่า มีระดับแคดเมียมค่อนข้างสูงถึง 80 คน หรือ 23.2% รองลงมาคือ หมู่บ้านแม่ดาวแพะ ต.แม่ดาว มีผู้มาตรวจ 719 คน พบว่ามีระดับแคดเมียมค่อนข้างสูง 155 คน หรือ 21.6% ส่วนลำดับสามคือ บ้านแม่ดาวสัน โรงเรียน มีผู้มาตรวจ 343 คน พบว่ามีแคดเมียมค่อนข้างสูง 59 คน หรือ 17.2%

มติชน

วันพุธที่ 22 ธันวาคม พุทธศักราช 2547 ปีที่ 27 ฉบับที่ 9783 ราคา 8 บาท

กสม.จี'ผาแดง'ส่งข้อมูลเหมือง ข้องใจรัฐอุ้มแก้สารแคดเมียม

กรรมการสิทธิฯจี'บริษัทผาแดงฯส่งข้อมูลทำเหมือง สงสัย
ทำไมรัฐต้องเอาเงินหลวงซื้อข้าวปนสารพิษ ตัวแทนกรม
อุตสาหกรรมฯอ้างคำพูดนายกระบือยาสนใจ หาสาเหตุให้
ช่วยกันแก้ปัญหา ยอมรับพื้นที่ไหนมีแร่สังกะสี จะมี
แคดเมียมปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม

อ่านหน้า 5

47
22 ธันวาคม 47
หน้า 5

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

ต่อจากหน้า 1

สารแคดเมียม

เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม คณะอนุกรรมการเพื่อศึกษา
และตรวจสอบกรณีปัญหาเหมืองแร่ คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ(กสม.) ได้เชิญตัวแทนหน่วย
งานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาสารแคดเมียมปนเปื้อน
พื้นที่ทำการเกษตร ที่ อ.แม่สลด จ.ตาก มาสอบถาม
ความคืบหน้า ว่าตลอดระยะเวลาเกือบ 1 ปีที่ผ่านมา
มีความคืบหน้าไปถึงไหน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประ
กอบด้วย กรมควบคุมมลพิษ(คพ.) สำนักงานนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(สผ.)
กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานเหมืองแร่
(กปร.) กรมวิชาการเกษตร กรมทรัพยากรธรณี

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในที่ประชุม นายสันต์ พานิช
กสม.ในฐานะประธานในที่ประชุม สอบถามความคืบหน้า
ในการแก้ปัญหาจาก คพ. นายสุเมธา วิเชียรเพชร ผู้
อำนวยการหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี ชี้แจงว่า
คพ.สรุปออกมาแล้วว่า ปัญหาแคดเมียมที่ อ.แม่สลด
เกิดจากการทำเหมืองแร่ แต่รายละเอียดว่ามาจาก
แหล่งใดขณะนี้สถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กำลังศึกษาหาข้อสรุปอยู่

นายสนธิ คชวัฒน์ ตัวแทนจาก สผ. กล่าวว่า ในที่
ประชุมของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ทส.) ล่าสุด สรุปว่า สาเหตุปัญหาแคดเมียมที่
แม่สลด เกิดจาก 2 สาเหตุ คือจากธรรมชาติ และเกิด
จากการทำเหมือง และเดิมที สผ.ตรวจพบว่า ใน
รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม(อีไอเอ)
ของบริษัทผาแดงอินดัสทรี เหมืองแร่ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่

อ.แม่สลด ที่บกร่อง ยังไม่ได้ทำปกรองและบ่อดัก
ตะกอน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้ตะกอนดินที่มี
แคดเมียมปนเปื้อน หลุดลอดออกไปยังสิ่งแวดล้อม
ภายนอกเหมือง แต่หลังจาก สผ.หักหัวไป ทางบริษัท
ได้ทำหนังสือแจ้งมาว่าจะดำเนินการทุกอย่างให้
เรียบร้อยก่อนฤดูฝนปี 2548 หรือประมาณเดือน
มีนาคม

นางอนงค์ ไพจิตรประภาภรณ์ นักวิชาการจาก
สำนักบริหารและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม กพร.กล่าวว่า ตาม
หลักการวิศวกรรมเหมืองแร่แล้ว ต้องมีการขบวนการ
ตามขั้นตอนว่า เวลาไหนจะต้องทำอะไร เรื่องบ่อ
พักตะกอนที่ สผ.เห็นว่า เป็นความบกพร่องของ
เหมือง ที่ยังไม่ได้นำนั้น ไม่ถูกต้อง เพราะถึงอย่างไร
เหมืองก็มีแผนจะสร้างอยู่แล้วในเดือนมีนาคม 2548
ตามขั้นตอนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ทั้งนี้ อีไอเอ
นั้นเป็นกติกาที่เพิ่งเกิดขึ้นจึงไม่ถือเป็นความบกพร่อง
แต่อย่างใด อยากให้เข้าใจกระบวนการทำเหมืองแร่
ใหม่

“นายกรัฐมนตรีเองยังเคยออกมาบอกว่า ไม่ต้อง
หาลาเหตุเรื่องนี้ว่ามาจากไหน แต่ขอให้ร่วมกันหาทาง
แก้ไขดีกว่า เพราะรักกันอยู่แล้ว พื้นที่ไหนที่มี
ศักยภาพแร่สังกะสี พื้นที่นั้นย่อมมีปัญหาเรื่องแคด
เมียมปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมอยู่แล้ว”นางอนงค์กล่าว

นายสันต์ตามขึ้นในที่ประชุมอีกว่า ในเรื่องการ
ช่วยเหลือชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากพิษแคด
เมียมอย่างไรบ้าง นายสุเมธากล่าวว่า ที่ผ่านมามีคณะ
รัฐมนตรี(ครม.) ได้อนุมัติงบประมาณ 92 ล้านบาท ให้
นำไปซื้อข้าวที่ปนเปื้อนแคดเมียมแล้ว ขณะนี้กำลัง
เตรียมการจะเผ้าข้าวทั้งหมดซึ่งมีประมาณ 2,000 ตัน

นายพิชิต พงสกุล ตัวแทนจากกรมวิชาการเกษตร
กล่าวว่าในพื้นที่ที่มีปัญหาดินปนเปื้อนแคดเมียมสูงนั้น

กรมวิชาการเกษตร ได้เข้าไปแนะนำให้ชาวบ้านหันไป
ปลูกพืชที่ไม่ใช่พืชอาหาร เช่น ละหุ่ง สับดำ และปอสา
แทน ส่วนพืชระยะยาวจะเข้าไปแนะนำให้ปลูกยาง
พารา นายสันต์ถามขึ้นอีกว่า ในวิถีชีวิตของชาวบ้าน
พื้นที่นั้นซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวกะเหรี่ยงนั้นอยู่กับการทำ
นาปลูกข้าวตลอด ทางกรมวิชาการเกษตร มีหนทาง
แก้ไขอย่างอื่นหรือไม่ นายพิชิตตอบว่า ทุกคนต้อง
ยอมรับเรื่องนี้เพราะหากยังพบว่ามีแคดเมียมปนเปื้อน
แล้วยังปลูกข้าวอีกก็ต้องได้รับผลกระทบ จะพยายาม
อธิบายเรื่องนี้กับชาวบ้าน

นายสันต์ถามอีกว่า ที่ผ่านมา ทางเหมืองผาแดงฯ
เคยรับปากว่า จะให้เงินไปช่วยเหลือชาวบ้าน และรับ
ซื้อข้าว แต่ทำไมเงินซื้อข้าวยังเป็นเงินรัฐบาล ซึ่งเป็น
เงินภาษีของประชาชนทั่วประเทศ นายสุเมธากล่าวว่า
ทราบว่าการเหมืองผาแดงฯให้เงินกับทางจังหวัดตาก
ไว้ จำนวน 10 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ
ในจังหวัด

นางสนธิ ไชยรส อนุกรรมการเหมืองแร่ฯ กสม.
กล่าวว่า มีหน่วยงานรัฐหลายหน่วยพยายามปกป้อง
บริษัทผาแดงฯ ทุกครั้งที่มีการชี้แจงข้อมูล อย่างไร
ก็ตาม หลังจากนั้น กสม.จะทำหนังสือถึงบริษัทผาแดงฯ
เพื่อขอให้ส่งเอกสารการทำเหมืองแร่ทั้งหมดมาให้
กสม.ตรวจสอบ